

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Contribuția Proiectului ADA/PNUD la dezvoltarea procesului național de planificare a adaptării Republicii Moldova la schimbările climatice.

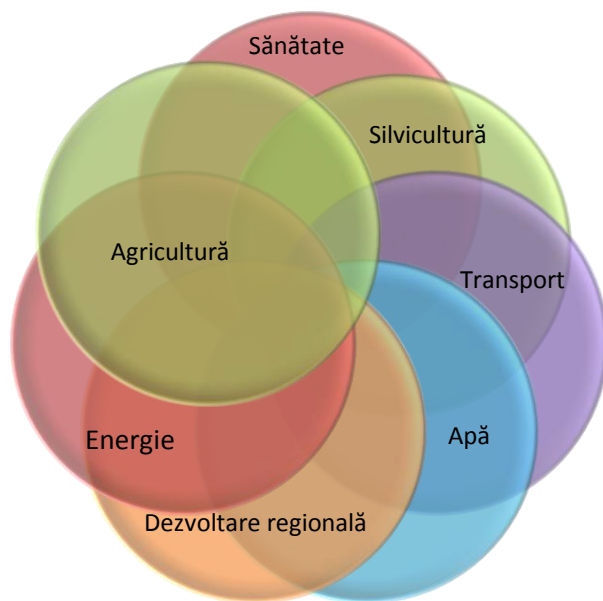
Ala Druță
Consultant National ,
OSC, MADRM

Chișinău, 3 aprilie, 2018

Componentul de adaptare aliniat la CDN, ODD, PNA/PSA ciclul de planificare a țării.

Domeniile de adaptare

Procesul de adaptare

Politici/planificare

Dezvoltarea
capacităților

Managementul
informației

Decizii investiționale

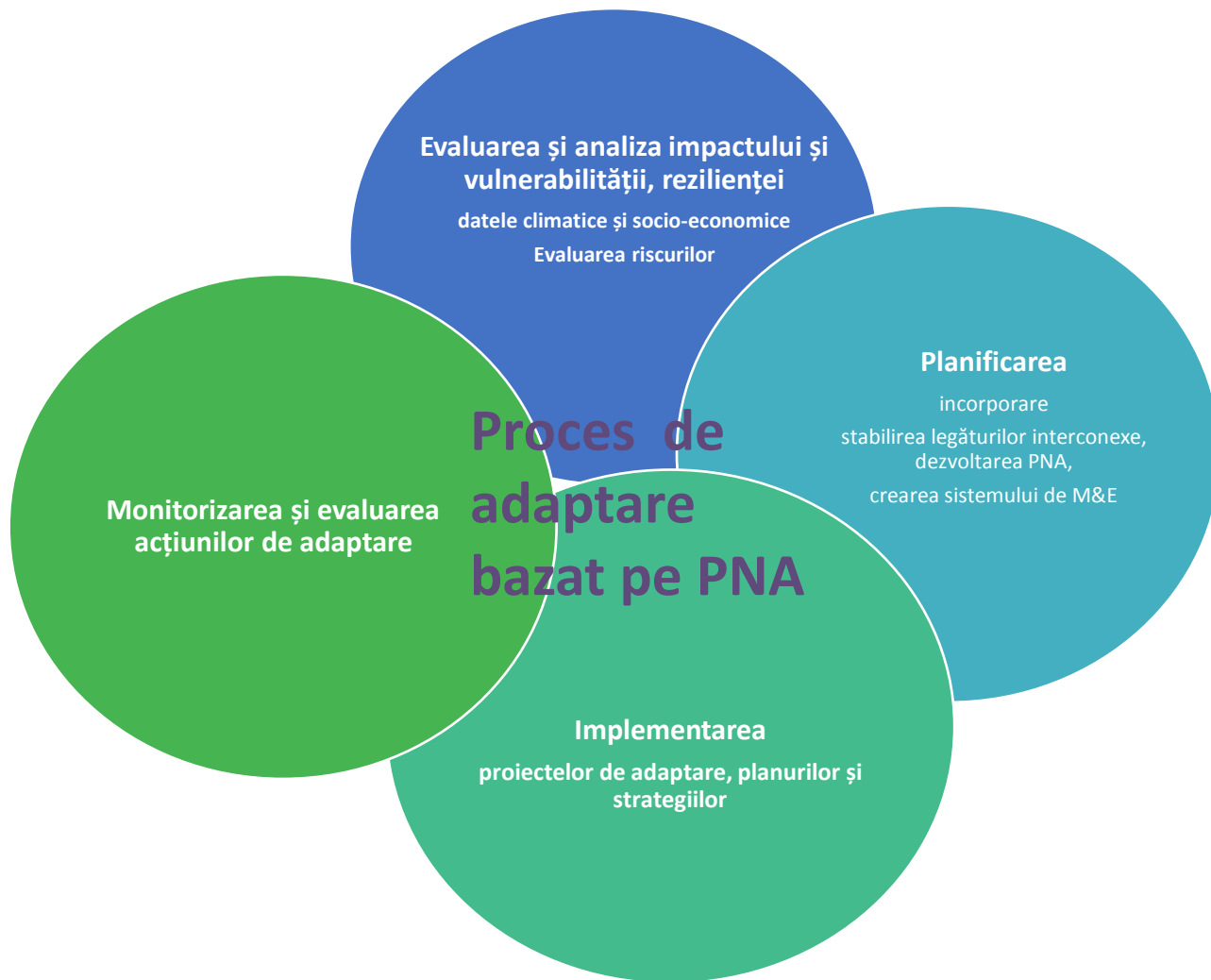
Tehnologii/practici

Scopuri/obiective

ODD

CDN

PNA
PSA

Cadrul politic de implementare a procesului de adaptare

Decizia de la Cancun a CONUSC /2010/ a stabilit procesul de planificare națională de adaptare în baza Cadrului de Adaptare de la Cancun.

Acordul de Asociere RM-UE, Articolul 95 /2014/ care stabilește o strategie climatică generală și planul de acțiune pe termen lung privind atenuarea și adaptarea la schimbările climatice.

Acordul de la Paris /2015/ pentru prima dată a stabilit un obiectiv de adaptare la nivel mondial " a consolidării rezilienței și capacității de adaptare, precum și a reducerii vulnerabilității la SC, cu scopul de a contribui la dezvoltarea durabilă și asigurării unui răspuns de adaptare adecvată în contextul obiectivului de temperatură".

Contribuțiile Național Determinate, componentul adaptare care stabilește domeniile prioritare și modalitățile de realizare a obiectivelor -2016.

Implementarea adaptării are la bază **Strategia de Adaptare la Schimbările Climatice a RM /2014/** în cadrul unui proces participativ, promovat de țară.

*Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii
Moldova la Schimbările Climatice (ADA/PNUD)*

Donator internațional :

Agenția de Cooperare pentru dezvoltare a Austriei (ADC) cu finanțare din partea Ministerului Federal al Agriculturii, Silviculturii, Mediului și Managementului Apelor al Republicii Austria.

Implementatorul proiectului : Oficiul Schimbarea Climei, Ministerul Mediului al Republicii Moldova.

În parteneriat cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova.

Scopul și obiectivele Proiectului

Scopul Proiectului:

Scopul Proiectului -a asigura ca Republica Moldova să dispună de un sistem și capacități de planificare și bugetare pe termen mediu și lung ale acțiunilor de adaptare, cu scopul de a reduce vulnerabilitatea populației și a sectoarelor cheie la impactul schimbărilor climatice.

Obiectivul major:

Unul din obiectivele principale ale proiectului este de a sprijini Republica Moldova în instituirea procesului de adaptare la schimbările climatice, contribuind la și bazându-se pe procesele existente de dezvoltare și de a implementa acțiuni prioritare de adaptare la schimbările climatice.

Abordarea UNFCCC- elaborarea Planului Național de Aadaptare/NAP pentru a asambla diverse eforturi de adaptare în cadrul unei planificări naționale coerente.

Integrarea ASC în dezvoltarea planificată

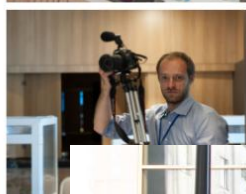
Analiza capacităților sectoarelor *transport, energie, resurse de apă, silvicultură, sănătate, agricultură, dezvoltare regională* în vederea identificării necesităților de integrare a acțiunilor de adaptare la nivel de sector.

Elaborarea *Planului de Dezvoltare a Capacităților* de ASC pe principii sectoriale și intersectoriale.

Integrarea ASC în strategiile și planurile de dezvoltare sectorială ale sectoarelor *transport și energie*.

Elaborarea documentelor de politici sectoriale (strategii și planuri de acțiuni) ale ASC pentru sectoarelor *silvicultură și sănătate*.

Procesul consultativ robust al documentelor elaborate.

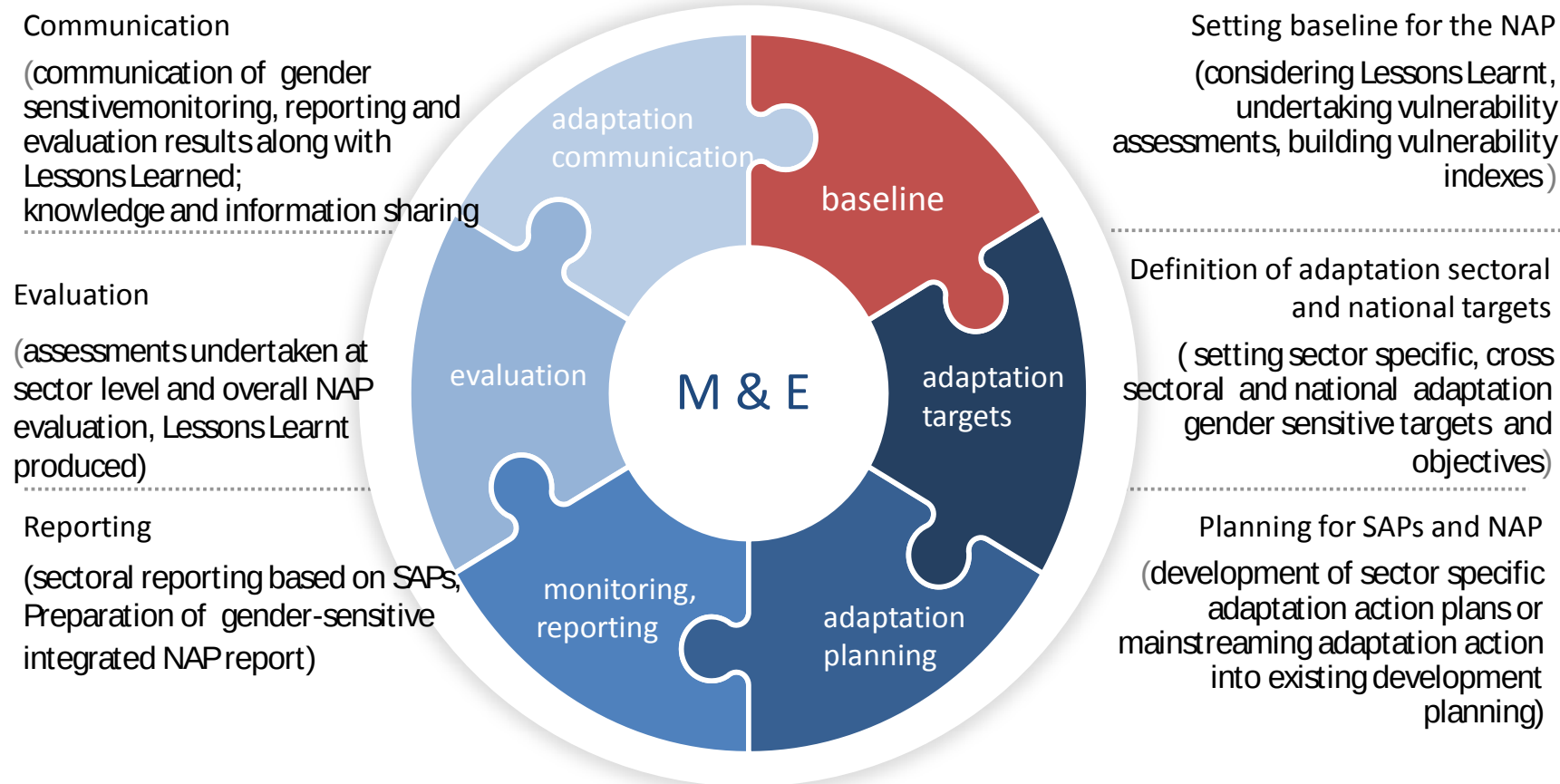

Instituționalizarea și fortificarea mecanismului de coordonare a ASC

- *Conceptul Cadrului Național de Adaptare* elaborat pe principii iterative ale procesului de planificare a ASC.
- *Conceptul mecanismului de coordonare* a procesului de adaptare în bază platformei intersectoriale pentru a menține un aranjament instituțional durabil în ASC dezvoltat.
- Cadrul de *monitorizare și evaluare* (M & E) pentru a documenta ceea ce funcționează și ce nu în eforturile de adaptare. M&E poate fi privit ca un mecanism de însușire și de asemenea, ca un instrument de responsabilizare.

Componentele cadrului de evaluare și monitorizare a ASC bazat pe PNA

Dezvoltarea capacităților de adaptare prin cooperarea părților interesate în procesul de ASC

- Efortul continuu în consolidarea instituțiilor sectoarelor cheie pentru a spori capacitatea lor de a planifica și implementa ASC;
- Dezvoltarea capacităților umane și tehnice întru crearea paternității referitor la ASC la nivel instituțional, sectorial cu șanse mari de implicare și cooperare în procesul de adaptare;
- Promovarea coerenței pe diferite dimensiuni prin conștientizarea, informatizarea și instruirea factorilor de decizie de nivel înalt, tehnic și local asupra ASC și a modului în care ea trebuie inclusă în procesul de planificare pe termen mediu și lung, utilizarea de instrumente în vederea planificării;
- Generarea interesului și leadershipului în ASC.

Material de conștientizare și informare

Cooperarea părților interesate în procesul de ASC

Stabilirea parteneriatelor de colaborare între

- *SHSM și ZAMG (Serviciul Hidrometeorologic din Austria) în vederea îmbunătățirii performanțelor serviciilor prestate de SHSM, în scopul de a aborda provocările legate de disponibilitatea și interpretarea datelor și incertitudinea de scenarii elaborate referitor la schimbările climatice;*
- modul în care informațiile sunt comunicate și ce mijloace de schimb de informații sunt utilizate sunt importante;

Promovarea sinergiei ASC cu dezvoltarea durabilă și reducerea riscului de dezastre,

- *parteneriatul între Serviciul Protecție Civile al RM și Agenția Austriacă de protecție civilă în vederea îmbunătățirii standardelor executării exercițiilor de protecție civilă,*
- *încorporarea ASC în strategiile de dezvoltare socio-economică la nivel de raion.*

Pilotarea intervențiilor de ASC

- Elaborarea Schema de Granturi Mici pe principii de suport al raioanelor vulnerabile din cele 3 RD,
- Angajarea părților interesate de nivel local: APL, ADR, sectorul privat, societatea civilă, ONG-uri în participarea la Schema de Granturi Mici ,
- Lansarea Schemei de Granturi pe fonul unei conștientizări și instruirii referitor la ASC la nivel local.
- Colectarea de idei de proiecte în domeniul *agriculturii și energiei și resurselor de apă*.
- Implementarea a 7 proiecte pilot la nivel local.

Etapa 1

Validarea la nivel de Regiune de Dezvoltare (Nord, Centru, Sud), a câte două raioane administrativ-teritoriale țintă cu grad înalt de vulnerabilitate selectate în baza evaluărilor realizate în cadrul Comunicării naționale Trei. Gradul de vulnerabilitate va fi apreciat în baza *Indicelui de Vulnerabilitate a Existenței (LVI)*.

Etapa 2

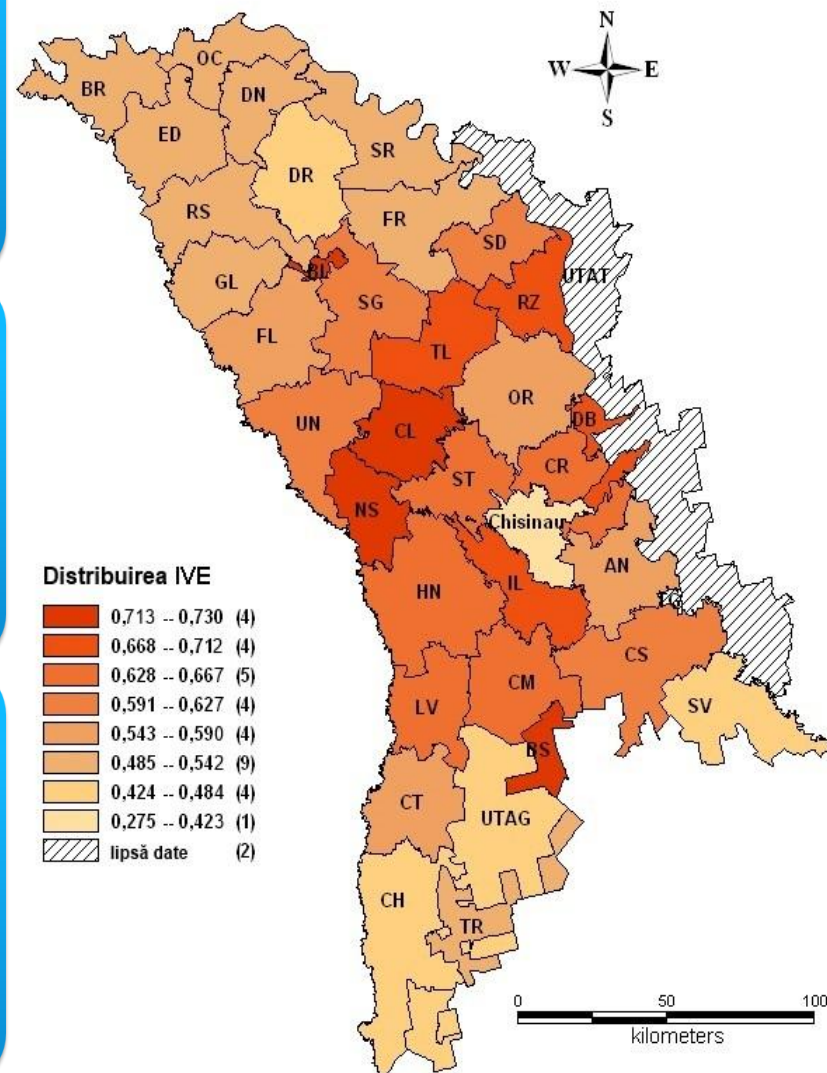
Validarea problemelor (sectoarelor) prioritate pentru fiecare zonă de dezvoltare țintă în care se vor implementa Proiectele Pilot (cel mult 2 din cele 7 identificate la nivel național) în baza unui proces participativ cu implicarea unui spectru cât mai larg de părți interesate.

Etapa 3

- Anunțul Apelului de Grant la nivel de raion. Surse de comunicare: ziare, posturi radio și TV raionale și locale, Administrațiile Publice Locale, Rețele de comunicare în baza Asociațiilor profesionale, de producător, de consumator etc.
- Selectarea beneficiarilor de Grant și implementarea Proiectelor Pilot în baza prevederilor Ghidului Operațional al Solicitantului, care va fi elaborat ulterior.

Moldova: Indicele de Vulnerabilitate a Existenței (2006-2011)

Comunicarea și managementul de informații

- *Strategia de comunicare și mobilizare* întru susținerea procesului de comunicare a ASC, precum și a comunicării între partenerii de proiect, precum și între proiect și societatea civilă.
- Promovarea dialogurilor și discuțiilor referitor la adaptare la nivel de comunitate, sector, național pentru a permite însușirea în comun, schimbul de bune practici, identificarea de noi parteneriate și coordonarea eforturilor de adaptare

Comunicarea și managementul de informații

Strategia de management a informației și Planul de acțiuni privind adaptarea la schimbările climatice elaborate.

Diseminarea produselor elaborate în cadrul proiectului pe platforme informaționale locale și internaționale:

Istorii de succes:

Cultivarea rezilienței la schimbarea climei în Republica Moldova

Liderismul femeilor în fortificarea rezilienței climatice în Moldova

Iluminând calea rezistenței climatice în energie a Moldovei

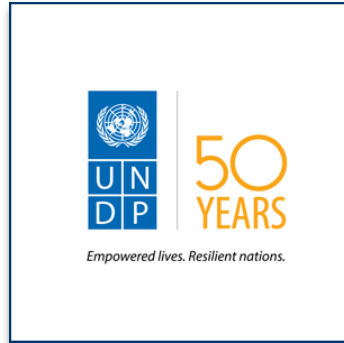
Cu rezervoarele restaurate, afacerile înfloresc în zonele rurale ale Moldovei

Portfolio de imagini și materiale video orientate spre a promova ASC, precum și realizările și produsele de proiect.

Instrumente de comunicare

www.adapt.clima.md

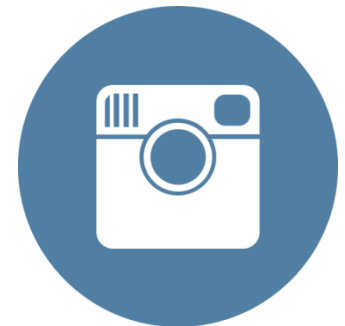
www.undp.org

www.md.undp.org

www.adaptation-undp.org

weADAPT

UN Development @UNDP · Jan 17
#DidYouKnow: In **#Moldova** 3/4 of the land is used for food production?
[@UNDPMoldova](https://on.undp.org/b6B)

UN Development @UNDP · May 11
 Vera's incubator helps women entrepreneurs set up #greenbiz in **#Moldova**: on.undp.org/mRM #ClimateAction

UN Development @UNDP · Apr 14
 How does **#Moldova** use smart farming tech 2 #ActOnClimate? See our photoblog: bit.ly/1V0e7Eg #ParisAgreement

16 15

UN Development @UNDP · Mar 22
 Water reservoirs bloom hope for farmers in **#Moldova** w/ thanks 2 **#Austria** aid:
on.undp.org/dei #WorldWaterDay
 1 entwicklung.at, UNDP in Moldova and Austria UN

UN Development @UNDP · 10h
 How does **#climatechange** affect farming practices in **#Moldova**? @UNDPMoldova explains: on.undp.org/b6x

Mainstreaming Climate Change Adaptation into Moldova's Policy and Planning

As part of the Project Supporting Moldova's National Climate Change Adaptation Planning Process supported by the Austrian Development Cooperation (ADC) with funding from the Austrian Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management and implemented by UNDP Moldova in partnership with the Ministry of Environment and its Climate Change Office.

UN Development @UNDP · Apr 25
#Moldova stores water & uses renewable energy to adapt to **#climatechange**:
bit.ly/1S9bNbe #ParisAgreement

UN Development @UNDP · Apr 4
 In **#Moldova** consumers struggle to pay their energy bills. How we're helping:
mvnt.us/m248720 #ParisAgreement

UN Development @UNDP Following

How does a restored reservoir help Victor with his peaches in **#Moldova**?
on.undp.org/dfi #GlobalGoals

RETWEETS 11 LIKES 15

11:40 AM - 24 Mar 2016

IMPROVING METEOROLOGICAL SERVICES IN MOLDOVA

Tailoring severe weather warnings for decision makers and the public

By **CLIMATE ADAPTATION UNDP**

IN **CAUSES, HUMANS, AND NATURE**

APRIL 11TH, 2016

THROUGH RAIN OR SHINE

Storing water & harnessing the sun to address water and energy shortages in Moldova

By **CLIMATE ADAPTATION UNDP**

IN **CAUSES, COMMUNITY, AND NATURE**

APRIL 14TH, 2016

SMART FARMING TECHNOLOGY

Promoting climate-resilient agriculture in Moldova

By **CLIMATE ADAPTATION UNDP**

IN **CAUSES, COMMUNITY, AND NATURE**

APRIL 5TH, 2016

Search

Supporting Moldova's National Climate Change Adaptation Planning Process

UNDP Climate Change Adaptation

Subscribe 147

35 views

Echitatea de gen în cadrul Proiectului

- Elementul de gender incorporat în activitățile de proiecte și în toate documentele elaborate de proiect.
- Indicatorii de proiect dezintegrați după elementul de gender.
- Elaborarea materialului de conștientizare și informare.
- Elaborarea de ghiduri pentru incorporarea elementului de gender și climă în documentele de politici.
- Instruirea consultanților tehnici, precum și a reprezentanților ministerelor referitor la aspectul de gender în ASC.

UN Development @UNDP · May 11
Ver'sa's woman's entrepreneurship set up #greenbiz in
#Moldova: on.undp.org/mRM #ClimateAction

10 17

Phases of National Adaptation Plans

(UNFCCC LDCs Guide)

1

Element A

Lay the Groundwork and Address Gaps

2

Element B

Preparatory Elements

3

Element C

Implementation strategies

4

Element D

Reporting, monitoring and review

Integrarea ASC în
dezvoltarea planificată a
sectoarelor

Componentul 1 PNA

Instituționalizarea și
fortificarea
mecanismului de
coordonare a ASC

Componentele 1, 2 PNA

ADAPTAREA la SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Dezvoltarea
capacităților adaptive

Componentele 1,2 PNA

Pilotarea intervențiilor
de ASC

Componentul 3 PNA

Prospecțiuni pentru procesul național de planificare 2.

- Elaborarea propunerii de proiect PNA2 pentru GCF
- Operaționalizarea componentelor PNA1;
- Actualizarea PSA-lor sectoarelor: sănătate, silvicol, transport și energie;
- Elaborarea PSA-lor pentru alte sectoare ale economiei; naționale care vor fi prioritizate;
- Elaborarea planurilor de ASC la nivel de raion ptu ~20 raioane;
- Elaborarea programelor de adaptare comunitară,
- Fortificarea capacităților naționale și sectoriale de planificare a adaptării la schimbările climatice în scopul atingerii adaptării transformative;
- Elaborarea cadrului tehnologic privind ASC;
- Elaborarea cadrului educării formale și neformale a ASC;
- Elaborarea unei platforme comune de comunicare a ASC și RRD;
- Efectuarea studiilor și analizei aprofundate ale impactului schimbărilor climatice asupra grupurilor vulnerabile prin prisma egalității de gen
- Elaborarea mecanismelor financiare în sprijinul implementării ASC.

www.adapt.clima.md

adapt@clima.md

Tel: 022-719131

